

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui 2024-07- Nr.

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai Į 2024-06-26 Nr. S-1923

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

DĖL SEIMO AUDITO KOMITETO POSĖDŽIO PROTOKOLO ĮGYVENDINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2024 m. birželio 26 d. pavedimą Nr. S-1923 ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento¹ 128 punkto antrąja pastraipa, pagal kompetenciją teikia informaciją dėl Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos Seimui adresuoto 2024 m. gegužės 6 d. rašto Nr. 20240506-1 „Dėl 2024/04/24 LRVN 285 patvirtinto finansų ministerijos parengto teisės aktų paketo“ (toliau – Raštas)² 1 punktu pateikto pasiūlymo „*RC iniciatyva likviduotų įmonių turto perdavimo akcininkams klausimas ir perduotų lėšų akcininkams deklarasavimas VMI*“.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.70 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos aplinkybės, dėl kurių Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) tvarkytojas – valstybės įmonė Registrų centras savo iniciatyva turi teisę inicijuoti juridinio asmens likvidavimą. Kitose šio CK straipsnio dalyse detalai reglamentuojama juridinio asmens likvidavimo JAR tvarkytojo iniciatyva procedūra. Vadovaujantis CK 2.70 straipsnio 8 dalimi, juridinis asmuo, likviduotas JAR tvarkytojo iniciatyva, išregistruojamas iš JAR.

Pagal CK 2.95 straipsnio 1 ir 3 dalis juridinis asmuo *pasibaigia likvidavimo arba reorganizavimo būdu; juridinis asmuo pasibaigia nuo jo išregistravimo iš JAR*. Taigi, išregistravus juridinį asmenį iš JAR, juridinio asmens – teisės subjekto (turto savininko) nebelieka.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento ir ministrų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų ir kitų Vyriausybei pavaldžių ir atskaitingų viešojo administravimo subjektų norminių teisės aktų projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2024 m. birželio 5 d. posėdžio protokolo išrašo Nr. 141-P-12 2 punktą.

CK 4.57 straipsnio 1 dalyje yra imperatyviai nustatyta, kad *daiktas, kuris neturi savininko* arba kurio savininkas nežinomas, *laikomas bešeimininkiu daiktu*. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad pagal CK 4.58 straipsnio 1 dalį bešeimininkis daiktas nuosavybėn gali būti perduotas tik valstybei arba savivaldybėms *teismo sprendimu*, priimtu pagal valstybės arba savivaldybės institucijos pareiškimą. Pareiškimas paduodamas suėjus vieneriems metams nuo tos dienos, kurią daiktas įtrauktas į apskaitą, jeigu įstatymų nenustatyta kitaip. Bešeimininkio daikto išaiškinimo ir apskaitos tvarką nustato Vyriausybė³.

Įvertinus aukščiau nurodytas CK nuostatas, manytina, kad JAR tvarkytojo iniciatyva likviduoto ir iš JAR išregistruoto juridinio asmens turto nuosavybės klausimas teisės aktais yra sureglamentuotas.

Atkreiptinas dėmesys, kad juridinio asmens likvidavimas JAR tvarkytojo iniciatyva yra kraštutinė priemonė juridiniam asmeniui nesilaikant įstatymuose nustatytų juridinio asmens pareigų. Juridinio asmens dalyviai, pirmiausia, turi aktyviai rūpintis savo nuosavybe (juridiniu asmeniu, kurio dalyviai jie yra), tinkamai įgyvendinti ir vykdyti teisės aktuose nustatytas teises ir pareigas bei likviduoti juridinį asmenį, priimdami savalaikį CK 2.106 straipsnio 1 punkte nurodytą juridinio asmens dalyvių sprendimą nutraukti juridinio asmens veiklą. *Šiuo atveju, atlikus likvidavimo procedūrą, apmokėjus skolas juridinio asmens kreditoriams bei likvidavimo išlaidas, likęs juridinio asmens turtas būtų paskirstytas juridinio asmens dalyviams*. Tik atlikus šiuos veiksmus, juridinis asmuo būtų išregistruojamas iš JAR.

Juridinių asmenų dalyviams nevykdant aukščiau nurodytų pareigų, JAR tvarkytojo – valstybės įmonės Registrų centro duomenimis, 2023 m. valstybė patyrė net 1 321 782,27 euro sąnaudų, juridinius asmenis likviduodama JAR tvarkytojo iniciatyva.

Kartu pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) išreiškus poreikį tobulinti teisinį reguliavimą dėl tam tikrų su likviduoto JAR tvarkytojo iniciatyva juridinio asmens turto pripažinimo bešeimininkiu turtu aspektų bei susijusių klausimų, tarpinstitucinių susitikimų su Finansų ministerija ir VMI metu buvo sutarta, kad minėtus teisinio reguliavimo pakeitimus, kadangi jie susijęs su Finansų ministerijos reguliavimo sritimi, inicijuos Finansų ministerija.

Teisingumo viceministrė

Gabija Grigaitė-Daugirdė

Dalia Simutienė, mob. tel. 8 671 86 313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt

---

³ Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634.